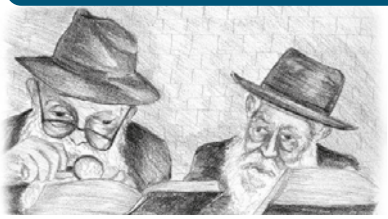
כשם שפרצופיהם שונים כך דעותיהם שונות

בסודשיח



בס"ד ■ יום רביעי ■ פרשת קדושים ■ ל' ניסן תשפ"ד ■ 08.05.2024 ■ גליון מס' 786

קדושים תהיו כי קדוש אני

/ הרב יעקב הלוי פילבר

על הכתוב: "קדושים תהיו" דרשו במדרש [תנחומא] אמר להם הקב"ה לישראל: עד שלא בראתי את עולמי היו מלאכי השרת מקלסין אותי בכם, ומקדשין אותי בכם, ואומרים: 'ברוך ה' אלקי ישראל מן העולם ועד העולם' [דבה"י א, טז לו]. כיון שנברא **אדם הראשון**, אמרו המלאכים: רבונו של עולם, זה הוא שאנו מקלסין אותו בשמו? אמר להם: לאו, גנב הוא זה, שנאמר: 'ותאכל מן העץ אשר צויתיך'. בא **נח**, אמרו לו: זה הוא? אמר להם: לאו, זה שיכור הוא, שנאמר: 'וישת מן היין וישכר'. . . כיון שבא **יעקב**, אמרו לו: זה הוא? אמר להן: הן! וכן הוא אומר: 'לא יקרא שמך עוד יעקב, כי אם ישראל יהיה שמך, ויקרא שמו ישראל", ונקראו כל ישראל בשמו. באותה שעה קידש הקב"ה אותן על שמו, שנאמר: 'ישראל אשר בך אתפאר', אמר להם הקב"ה: הואיל ולשמי נתקדשתם עד שלא בראתי את עולמי, היו קדושים כשם שאני קדוש, שנאמר: 'קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם'".

בשני דרכים מגיע האדם אל הקדושה, האחת בדרך של '**סור מרע**', כמו שדרשו במדרש: "ולמה נסמכה פרשת עריות לפרשת קדושים? אלא ללמדך שכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה אתה מוצא קדושה". ואכן כשאמרה השונמית לבעלה על הנביא אלישע: "הנה נא ידעתי כי איש אלקים קדוש הוא עובר עלינו תמיד" [מלכים ב, ד ט] שואלת הגמרא [ברכות י ב]: ומנין ידעה? על כך משיבה הגמרא שתי התשובות: האחת, שלא ראתה זבוב עובר על שולחנו, והשניה שסדין של פשתן הציעה על מיטתו ולא ראתה קרי עליו. והפליג **הרמב"ן** (בפירושו לתורה) במצווה זו וקבע שבכלל הקדושה הוא שיקדש האדם את עצמו לא רק ממה שאסור עליו, אלא "**קדש עצמך במותר לך**".

ברם אל הקדושה מגיע האדם לא רק בהתרחקות מן הרע, אלא גם **בקום־עשה**, ברבוי מעשים חיוביים של צדק חברתי ועזרה הדדית, ולכן פרשת קדושים נסמכה לא רק לפרשת עריות, אלא היא עצמה מלאה מצוות שרבות מהן הן בתחום שבין אדם לחברו, כמו מצות כיבוד אב ואם, מתנות עניים, איסור גניבה כחש ושקר, תשלום שכר שכיר בזמנו, לא ללכת רכיל, אהבת ישראל, איסור נקימה ונטירה, ולהדר כבוד זקן, לעשות משפט צדק וכדומה. ולכך מכוון הנביא [ישעיה ה' טז] באומרו: "ויגבה ה' צבאות **במשפט** והאל הקדוש **נקדש בצדקה**", שהקדושה מחוברת לצדקה, והמשפט והצדקה הם גם מילוי צואתו של אבינו אברהם כמו שנאמר: "כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו, ושמרו דרך ה' לעשות **צדקה ומשפט**" [בראשית יח יט]. וכך מובא במדרש [דב"ר פרשה ה]: "אמר הקב"ה לישראל: בני, חייכם, בזכות שאתם משמרים את הדין אני מתגבה, וע"י שאתם מגביהין אותי בדין אף אני עושה צדקה ומשרה קדושתי ביניכם, ואם שמרתם את שניהם, הצדקה והדין, מיד אני גואל אתכם גאולה שלימה".

ועל ההתקדשות בדרך החיובית כתב **הרמב"ם** [בסוף פרק ה' מהל' יסודי התורה]: שמי שמדקדק על עצמו, ודיבורו בנחת עם הבריות ודעתו מעורבת עמהם ומקבלם בסבר פנים יפות ונעלב מהם ואינו עולבם, מכבד להם ואפילו המקילין לו, ונושא ונותן באמונה, עוסק בתורה עטוף בציצית ומוכתר בתפילין ועושה כל מעשיו לפנים משורת הדין, ושלא יתרחק הרבה ולא ישתומם, עד שהכל יהיו מקלסין אותו ואוהבים אותו ומתאוים למעשיו, - מסיים **הרמב"ם** - הרי זה קידש את ה', ועליו הכתוב אומר: "ויאמר לי עבדי אתה, ישראל אשר בך אתפאר". ■

כל מאמץ בענייני תורה ומצוות, אף שהוא חובה בפני עצמו, מרחיב את הצינורות לקבלת ברכות ה' לכל אחד ואחד מבני המשפחה.
הרבי מלובביץ'.

עוד בעיתון

ניתן לעבור לכתבה הרצויה ע"י לחיצה על שמה.

שו"ת קיץ
הבנתי שיש בעיה עם מכירת החמץ של החנות 'ג'יימס ריצ'רדסון' בדיוטי פרי בנתב"ג...
המשך בעמ' 2

ניסן ואייר - "סור מרע, ועשה טוב"
השבוע, הננו מציינים את סיומו של חודש ניסן ותחילתו של חודש אייר...
המשך בעמ' 2

תירשו את אדמתם
בסוף פרשתנו ולאחר שהוזכרו בה הרבה מגופי התורה, מבטיח הקב"ה...
המשך בעמ' 4

סיפור לשבת
בזכות שמירת שבת
יום אחד נכנס יהודי חרדי למונית שלי. במהלך הנסיעה סיפרתי לו...
המשך בעמ' 5

שביבים
■ הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא"
■ בריאות מן הטבע
המשך בעמ' 6

שו"ת קיץ

הרב שבתי יגל / הכולל הקהילתי רעננה

שאלה: **הבנתי שיש בעיה עם מכירת החמץ של החנות 'ג'יימס ריצ'רדסון' בדיוטי פרי בנתב"ג.**

ממתי יהיה ניתן לשוב ולרכוש שם וויסקי?

תשובה: ניתן (לכאורה) לרכוש שם וויסקי כבר בימים אלו.

ביאור: אכן מכירת החמץ בחנות זו במשך השנים הייתה בעייתית, מאחר ועל אף שבעלי הרשת אכן ביצעו 'מכירת חמץ' קודם פסח, מכל מקום במהלך הפסח הם המשיכו לסחור בחמץ כבשלהם, ומכרו את בקבוקי הוויסקי לכל דורש, ולדעת רוב הפוסקים הרי זה מוכיח כמאה עדים שלא הייתה כוונתם כלל למכור את החמץ, ואין הם מתייחסים כלל ברצינות אל המכירה, וממילא המכירה בטלה ומבוטלת, ובקבוקי הוויסקי ושאר מוצרי החמץ שהיו ברשות החברה קודם הפסח - הרי זה בגדר 'חמץ שעבר עליו הפסח'.

ולכן ההוראה הייתה לחכות תקופת זמן מסוימת לאחר הפסח עד שיש כבר יסוד סביר להניח שהמלאי התחלף וכל הבקבוקים שהיו ברשות החברה קודם הפסח כבר אזלו מהמדפים.[א]

אמנם בשנה זו הדברים השתנו, מאחר ובמהלך שנת 2024 (למניינם) הושלמה עסקת מכירת החברה (ג'יימס ריצ'רדסון) לחברת 'היינמן' הגרמנית, ולפי הפרסומים בעיתונות הרי שחברה זו נמצאת בבעלות של 100 אחוז של החברה הגרמנית, שבעליה אינם יהודיים.

ואם אכן כך הדבר אזי מאחר והבעלות היא אינה יהודית, הרי שאין החברה זקוקה כלל למכירת חמץ לגוי, שבעלי החברה בעצמם הם אינם יהודיים, וחמץ של גוי כידוע - אינו בגדר חמץ שעבר עליו הפסח.[ב]

א - אמנם בשו"ת אג"מ (או"ח ח"א סימן קמ"ט וע"ע ח"ב סימן צ"א) כתב וז"ל: 'בדבר החנונים שמוכרים חמצם ע"י הרב כנהוג והוא חשוד לעבור לסחור בחמץ בפסח ונוטל כל מה שצריך למכור בפסח מאלו החמץ שמכר ע"י הרב, פשוט שאין זה בטול על המכירה כי מצד תנאי המכירה להעכו"ם נכתב בשטר המכירה שמה שיטול יהיה כקונה אז מהעכו"ם ויצטרך לנכות מהסך שחייב לו העכו"ם וממילא אין כאן שום בטול על המכירה ומה שלא לקח הוא של העכו"ם. ובלא זה אין שייך לבטל קנין שכבר נעשה ואינו שוב בעלים על זה אלא הוא או כקונה מחדש או כגוזל, שהוא ודאי עבר על בל יראה כיון שקנה בין למקח בין לגזל אבל רק על מה שלקח בידו וקנה ולא על מה שנשאר. ואין לומר שאיגלאי מילתא שלא מכר בלב שלם אלא שהערים, דמה"ת נימא כן דאף שחשוד לעבור להנאתו כשאינו יכול בהיתר לא יעבור על מה שיכול לעשות בהיתר. ואף אם נימא שבזה"ז במדינה זו ליכא חזקה זו דבחולין דף ד', הוא רק שלא יחליף שהוא לבקש תחבולות להיתר אבל על מה שעשה בהיתר ממש, ודאי לא נימא שבלבו לא רצה בההיתר, ולכן ברור ופשוט שהמכירה קיימת וטוב עשה כתר"ה שהשתדל שימכרו חמצם, עכ"ד.

אולם דבריו מחודשים והסכמת הפוסקים לא כך היא עיין בספר מכירת חמץ כהלכתו פרק ה' סעיף ט"ו ובשו"ת תשובות והנהגות חלק א' סימן רפ"ח, ועיין בספר 'רץ כצבי' לרב צבי רייזמן שליט"א 'במעגלי השנה' חלק ב' סימן י"ג שהביא בשם הגר"א וי"ס שליט"א 'אם מוכרים חמץ וממשיכים לעשות בו מסחר - המכירה בטלה' וכן הביא שם מעשה אודות אחד שקנה שמונה בקבוקי משקאות חריפים יקרי ערך וכשנודע לקונה שיש פקפוק במכירת החמץ של חנות הדיוטי פרי, הלך לשאול את הגר"ש וואזנר זצ"ל ואת הגרמו"ל לנדא שליט"א רב העיר בני ברק - מה דינם של הבקבוקים ושניהם הורו כאחד שיש לשפוך את הבקבוקים ואין מקום להתירם מחמת 'הפסד מרובה', ומה שרצה לומר שם שדעת הגרש"ז (הליכות שלמה פסח פרק ו' סעיף ט') היא כדעת האגרות משה לענ"ד שגה בזה שהגרש"ז דיבר אודות חילוני המוכר חמץ שמכירתו מכירה מאחר שמכרם כפי הסדר הנהוג, אבל אין זה עניין לנידון דידן שבמהלך הפסח עושה בחמץ כבשלו ודו"ק.

ועיין שם (בספר 'רץ כצבי') עוד שניתן לפרש שעד כאן לא כתב האגרות משה את דבריו אלא לגבי חנווני שאמנם רצה במכירה וביצע אותו ברצון מוחלט אלא שבמשך ימי הפסח לא עמד בפיתוי והמשיך למכור מהחמץ שנמצא ברשותו, אולם בעליה של חנות ה'דיוטי פרי' המצהיר מראש בשעת מכירת החמץ שבדעתו להמשיך ולמכור את מוצרי החמץ בימי הפסח, מגלה הוא בכך את דעתו הברורה שכל המכירה היא חוכא ואיטלולא ואין זה אלא טקס דתי ללא כל תוקף משמעותי עיי"ש (אמנם עיין שם מה שהביא בשם הגר"ש עמאר שליט"א במאמר שפורסם בקובץ פעמי יעקב ניסן תשס"ז עמ' קי"ח וצ"ע)

ובספר הליכות מועד לרב אופיר מלכא שליט"א ((פרק ו' - מכירת חמץ) הפך את היוצרות כאילו הדעה המקלה היא דעת הרוב, ואין הדבר כך (ומה שציין לשו"ת דברי חיים או"ח חלק ב' סימן מ"ו אין הכרח מדבריו שם לנד"ד, אמנם עיין שו"ת חלקת יעקב או"ח סימן קצ"ד).

והובא לידיעתי כי בשנים האחרונות הוסיפו בשטר המכירה סעיף מיוחד כדי לפתור בעיה זו המצויה במקומות כגון אלו, אך לענ"ד אין בזה מעלה ותועלת כלל ומשנה לא זזה ממקומה, אולם בשנה זו המציאות השתנה וכדלקמן.

2 - ואם כן כעת לכאורה אף יש עדיפות לרכוש וויסקי דווקא שם (מאשר בחנויות אחרות בבעלות יהודית אף שביצעו מכירת חמץ כדץ וכדין) מאחר וכידוע יש מהדרים לא לרכוש מחמץ הנמכר לגוי מחמת הפקפוקים וההשגות שיש במכירת החמץ הנהוגה כיום (וכבר כתבתי על כך בשו"ת בסוד שיח חלק א') ובחנות זו לא היה צורך כלל למכירה, אמנם מאידך גיסא יש עדיפות לפרנס יהודים על פני אינם יהודיים.

ניסן ואייר - "סור מרע, ועשה טוב"

/ הרב יוסף גערליצקי, שליח הרבי מליובאוויטש לתל אביב-יפו ורב מרכז תל אביב

השבוע, הננו מציינים את סיומו של חודש ניסן ותחילתו של חודש אייר. מלבד התוכן הרוחני שיש בעבודת ה' לכל חודש מחדשי השנה, קיים גם תוכן מקשר בין חדשים שהינם סמוכים זה לזה. אנו רואים זאת, בין השאר, בעובדה שהשבת שבה מברכים כל חודש נמצאת בחודש הקודם לו (וכן מעצם העובדה שהחדשים הם סמוכים זה לזה, על פי ההשגחה הפרטית המכוונת).

קשר מיוחד וחזק יותר, קיים בין החדשים ניסן ואייר. הדבר מתבטא בין השאר בכך שבשניהם יש חג "פסח". בניסן חל חג הפסח (פסח ראשון), ובאייר - פסח שני.

מהו הקשר בין שני החדשים בעבודת ה' וההוראות שישנן מקשר זה עבור כל יהודי באשר להתנהגותו היום-יומית?

ענינו הכללי של חודש ניסן רמוז בשמו - "נס". הנס של חודש ניסן בא לידי ביטוי בגאולה של בני ישראל מעבדות לחירות. יציאת מצרים, כידוע, משפיעה על חיי היום יום של כל יהודי במשך כל השנה.

ענינו הכללי של חודש אייר הוא שבני ישראל נמצאים כבר במדבר

במצב של בני חורין, והקב"ה מספק להם את כל צרכיהם (ביום ט"ז אייר החל לרדת ה'מן' מהשמים). גם לכך, יש השלכות והשפעות לכל השנים הבאות.

במקביל לכך מתחלקת עבודת ה' באופן כללי בשני מישורים: "סור מרע": עזיבה, התרחקות ובריחה, מכל ענין של "לא תעשה", וכיוצא בזה. "עשה טוב": פעילות חיובית ומעשית בקיום מצוות עשה, כולל המצוות דרבנן, וכן הוספת קדושה בענייני הרשות בחיי החולין הגשמיים, בהתאם להגדרה של "כל מעשיך יהיו לשם שמים" ו"בכל דרכיך דעהו".

ההתבוננות בתוכן של חודש ניסן, מעניקה כוח וחיזוק לקיים כראוי את "סור מרע", ולהתגבר על הקשיים שבדבר. מאידך, התבוננות בתוכן של חודש אייר מעניקה כוח לקיום "עשה טוב" ולהתגבר על הקשיים שבכך.

כיצד? הקשיים המפריעים ל"סור מרע" מתמצים בדרך כלל, בחרדה ורתיעה מעוצמתו של הרע הקיים בעולם. אדם רואה שהרע נמצא, בתוכו ובנטיותיו הטבעיות ("עיר פרא אדם יולד"). כן הוא רואה את הרע קורץ לו במלוא עוצמתו ובמלוא "זוהרו" מכל פינה ובכל שעל בעולם על כל פרטי מציאותו ("עולם" מלשון העלם, שכן האור האלוקי "נעלם" ומסתתר בתוכו עד כי אינו נראה ממבט ראשון). וכשאדם רואה כך את פני הדברים, הוא מרגיש חולשה ואין-אונים לעמוד מול הרע ולסור ממנו כפי הנדרש ממנו - הן במעשה, והן בדיבור, ואפילו במחשבה.

זו ההוראה מתוכנו של חודש ניסן: בני ישראל היו שקועים עמוק במצרים, מבחינה פיסית ומבחינה רוחנית, ארץ שהיא - "ערוות הארץ". ו"מעשיהם... מקולקלים מכל האומות" בכל זאת בא הנס הגדול ("ניסן") של התגלות השכינה שהביאה לידי כך שהמצרים עצמם גירשו את בני ישראל מארצם.

החירות שבאה כתוצאה מיציאת מצרים, העניקה את הכוח לבני ישראל לאורך כל הדורות להשתחרר מכל השתעבדות לכל עוצמה ולכל נטייה, חיצונית ופנימית, ולחוש בכל עת את תחושת החירות האמיתית של בן-מלך הקשור לאביו מלך מלכי המלכים הקב"ה, ומקיים רצונו בשמחה ובאהבה. כשהוא עושה זאת בהחלטיות - הרי גם קשיים אובייקטיבים נעלמים בדרך נס, שהרי זו מטרת הנס, דרך על-טבעית העוזרת לדרכו הטבעית של היהודי! "החודש הזה... ראשון הוא לכם לחודשי השנה". חודש ניסן נותן כוח לכל חודשי השנה, ולכל השנים כולם: "למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך", זכירה הבאה לידי ביטוי ויישום בחיי יום יום. עד כאן לגבי "סור מרע".

העבודה הרוחנית הכרוכה ב"עשה טוב" נתקלת, לכאורה, בקשיים אחרים. אמנם האדם נפטר מן הרע והשתחרר ממנו, אך הוא נדרש לא להסתפק בכך כי אם לקחת עניין של העולם עצמו - ולהפוך אותו לקדושה ולטוב. הרי זו מהותן של מצוות עשה, הכרוכות בחומרים גשמיים: לקחת את החומרים האלה, שבטיבם הם גשמיים וחומריים. ולהפוך אותם לענייני קדושה. תוך שימוש בהם לקיום מצוות, או לעניין של "כל מעשיך יהיו לשם שמים".

יכול אדם לחשוב: "לברוח מן הרע - ניחא, אך להיכנס לעימות אתו, ועם השלכותיו החומריות, על מנת "לכבשו" ולשנותו ממצב של חול למצב של קודש - דבר זה כבר איננו מסוגל לעשות!"

זו ההוראה מתוכנו של חודש אייר. בני ישראל הגיעו למדבר של "נחש שרף ועקרב וצימאון אשר אין מים" על כל המשמעויות שבדבר, כולל המשמעויות השליליות מבחינה רוחנית. למרות זאת סופקו להם כל צרכיהם שהתגלו כ"לחם מן השמים" ונעשה בהם שימוש של קדושה כבני חורין.

אף עתה מסוגל יהודי לקחת את כל הגשמיות והחומריות שהוא בא אתן במגע ולהפכן לקדושה לרתום את כל זה לצרכי עבודת ה'.

חודש אייר נקרא בשם "זיו", שכן האדם מסוגל אז למצוא ולגלות את הזיו שבתוך העולם הגשמי, באופן שלא זו בלבד שמציאות העולם לא תפריע לו לעבודת ה', אלא שאף תעודד אותו ותסייע לו בכך.

אחד ההסברים לכינוי חודש אייר בשם "זיו" הוא, כמאמר חז"ל, כי "נולדו בו זיוותני עולם", האבות הקדושים שמהם ירש כל יהודי את הכוח להאיר את העולם ולגלות בו את הזיו האלוקי, ואת העובדה כי כל עניני העולם "לא נבראו אלא לשמשני - ואני נבראתי לשמש את קוני".

ולאחר ניסן ואייר, כלומר - לאחר עבודת היהודי ב"סור מרע" ו"עשה טוב", מגיעים לחודש סיון שבו בחר הקב"ה בעם ישראל מכל העמים וברוב חסדו העניק לנו את "החמדה הגנוזה", שלימות התורה לעם ישראל בשלימותו.

(מיוסד על שיחת קודש של כ"ק הרבי מליובאוויטש)

בסוד שיח
כשם שפרצופיהם שונים כך דעותיהם שונות

בסוד שיח
כשם שפרצופיהם שונים
כך דעותיהם שונות

תירשו את אדמתם

/ הרב איתמר הרשקו

לע"נ א"מ, רות ב"ר חיים יהודה ע"ה

בסוף פרשתנו ולאחר שהוזכרו בה הרבה מגופי התורה[1], מבטיח הקב"ה לישראל הבטחות שיבואו להם לגודל קדושתם ותפקידם בעולם. כך שכניסתנו לארץ והיבדלותנו מחוקות הגויים, תביא עמה ברכה גדולה לישראל ולעולם כולו. וכולם יכירו וידעו, כי אנו זרע קודש המבורך מפי הקב"ה.

ולכן מבקשת התורה להבדיל אותנו, הן מחמדת הממון - במצוות האוסרות את העושק, הגזל ומניעת שכר השכיר. יחד עם איסור הגזילה, ההתכחשות והשקר - האחד כלפי השני. וכל זאת כשלב הראשון, בדרך להתקדשות האדם - במה שרוב האנשים נכשלים בו, בחמדת הממון[2].

וכהקדמה לדרגה הזו, ישנם המצוות של הפרשת התבואה והיבול - לעני ולגר, במצוות הלקט, והנחת הפאה[3]. שעל ידי קיומם מתרגל האדם, שאין הוא 'בעל הבית' האמיתי של תבואתו. כי אם הוא משמש כמעביר השפע שניתן לו, למי שמיועד הדבר באמת. עד כדי כך שנקבעת לו ברכה מיוחדת, אף במצוות השכחה - למרות שאין הוא יודע שממנו באה הרווחה לחברו[4].

לאחר שהאדם קונה דגה זו, הוא עולה בקודש בפרישה מהעריות - שאף בחמדתן נכשלים רבים. ועל ידי הריחוק והשמירה מהן, זוכה האדם להתקדש ולהדמות לבוראו[5]. וביחד עם הפרישות מעבודת האלילים[6], זוכה האדם מישראל להיות נבדל מהעמים ומהשפעתם עלינו.

ולכן אחרי שאנו נזהרים בשבעים המצוות שכתובים בפרשתנו, אנו זוכים בזה להבדל משבעים האומות[7]. והקב"ה אומר לנו שאנו בניו, הבאים לרשת את ארצם מידיהם של האומות. כשהורשת הארץ ניתנת לנו ישירות מידיו של הקב"ה, המביא אותנו לארץ **זבת חלב ודבש**[8].

כשהשבח הזה של הארץ, טומן בחובו את התקדשות הארץ - יחד עם ישראל היושבים בה. כך שהדבר שזב מהארץ, הגם שזיבה בדרך כלל מביאה לכדי טומאה - מתעלה היא לדרגה חדשה בארץ. כשהטהור יוצא ומופרש מן הטמא - בחלב שאנו שותים, הגם שהוא דם ביסודו[9]. ובדבש שאנו מוציאים מהדבורה, הגם שהיא עצמה טמאה ואסורה באכילה.

ורק אדם אשר יצא ממצרים כשלב הראשון[10], וקידש עצמו בארץ בשלב השני - הוא הזוכה להכיר בשבחה של ארץ ישראל, כארץ זבת חלב ודבש. ויכול הוא להבחין בין הבהמה הטמאה לטהורה - לא רק בין חמור לפרה[11]. כי אם בפרה עצמה, בין דם לחלב שבה. וכן יכול הוא לשים לבו על ההפרש שבעופות, לא רק בין שחיטת רוב הסימן שבצוואר לבין חציו[12] - כי אם גם בהבדל שבין הדבש הנחשב כפרש, ובין שאר גופה של הדבורה האסור באכילה.

וזהו השבח הגדול שהובטח לישראל, כבר עם הבשורה הראשונה שנאמרה להם על ידי משה בארץ מצרים - "וארד להצילו מיד מצרים ולהעלתו מן הארץ ההוא אל ארץ טובה ורחבה אל **ארץ זבת חלב ודבש** אל מקום הכנעני והחתי והאמרי והפרזי והחוי והיבוסי"[13].

ובכך באה שלימות למהותה של התורה, הפותחת בפרשת בראשית. וכל זאת על מנת לתת לנו לרשת נחלת גויים, בידי הקב"ה אדון כל הארץ[14]. ועד שלא נכנסנו לארץ והפרשנו עצמנו מהגזל והעריות, לא באה אלינו כל הטובה הזו. ולאחר שעשינו זאת, זכינו להנות מטוב הארץ ולראות את יד ה' אשר בדבר.

אף אנו בימינו ובערב יום העצמאות השבעים ושש למדינה, שבים אל עצמינו למהותנו. כשאיש מחפש טובת חברו, ומוסרים אנו נפשנו האחד עבור השני. ובכך שבים אנו ורואים, יחד עם כל האומות כולם - מה ההפרש שבינינו ובין העמים. שאין אנו חפצים כי אם בטוב אשר יבוא על הארץ, בהשבת כל חלקי הארץ לידינו. ולא יהיה עוד לזר חלק ונחלה אתנו, כי אם ה' אלוקינו מלכנו.

ותחת עול הברזל שניתן על צווארנו בכל הדורות, אנו מנתקים את מוסרותיהם מאתנו[15] ב'חרבות ברזל'. ומתוכם אנו זוכים לגלות את תורת הארץ הזו הטובה, ולשבת לבטח בארצנו[16].

1 - **דבר אל כל עדת בני ישראל** (ויקרא רבה, תורת כהנים) מלמד שנאמרה פרשה זו בהקהל מפני שרוב גופי תורה תלוין בה - רש"י ויקרא יט, א

2 - אמר רב יהודה אמר רב **רוב בגזל** ומיעוט בעריות והכל בלשון הרע. **רוב בגזל** רוב בני אדם חשודין על הגזל כעין גזל שמורין להתירא במשא ובמתן לעכב איש מריוח הראוי לו לחבירו - בבא בתרא, קסה. וברשב"ם שם

3 - ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך לקצר ולקט קצירך לא תלקט. וכרמך לא תעולל ופרט כרמך לא תלקט לעני ולגר תעזב אתם אני ה' אלוקיכם - ויקרא יט, ט- י

4 - **למען יברכך** ואע"פ שבאת לידו שלא במתכוין, קל וחומר לעושה במתכוין. אמור מעתה, נפלה סלע מידו ומצאה עני ונתפרנס בה, הרי הוא מתברך עליה (ספרי) - רש"י דברים כד, יט

5 - והייתם לי קדשים כי קדוש אני - ויקרא כ, כו

6 - **והתקדשתם** זו פרישות עבודת אלילים - רש"י ויקרא כ, ז

7 - אשר הבדלתי אתכם. שבעים מצות בפ' קדושים כנגד שבעים אומות שהבדלתי אתכם מהם - בעל הטורים ויקרא כ, כד

8 - ואמר לכם אתם תירשו את אדמתם ואני אתננה לכם לרשת אתה ארץ זבת חלב ודבש אני ה' אלוקיכם אשר הבדלתי אתכם מן העמים - ויקרא כ, כד

9 - תניא נמי הכי דם נעכר ונעשה חלב דברי רבי מאיר - נידה, ט.

10 - **אשר הוצאתי אתכם** על מנת כן - רש"י ויקרא יט, לו

11 - **והבדלתם בין הבהמה הטהורה לטמאה** אין צריך לומר בין פרה לחמור שהרי מובדלין ונכרין הם, אלא בין טהורה לך לטמאה לך - שם כ, כה

12 - בין שנשחט רובו של סימן לנשחט חציו וכמה בין רובו לחציו מלא שערה - שם

13 - שמות ג, ח

14 - **בראשית** אָמַר רַבִּי יִצְחָק לֹא הָיָה צָרִיךְ לְהַתְחִיל אֶת הַתּוֹרָה אֶלָּא מֵהַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם, שֶׁהִיא מִצְוָה רִאשׁוֹנָה שֶׁנִּצְטַוּוּ בָּהּ יִשְׂרָאֵל, וּמַה טַּעַם פָּתַח בִּבְרֵאשִׁית. מִשּׁוּם 'כֹּחַ מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם' (תהילים, קיא), שֶׁאִם יֹאמְרוּ אֻמּוֹת הָעוֹלָם לְיִשְׂרָאֵל לִסְטִים אַתֶּם, שֶׁכְּבַשְׁתֶּם אַרְצוֹת שִׁבְעָה גּוֹיִם, הֵם אוֹמְרִים לָהֶם כָּל הָאָרֶץ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הִיא, הוּא בָרָאָהּ וְנָתְנָהּ לַאֲשֶׁר יָשַׁר בְּעֵינָיו, בִּרְצוֹנוֹ נָתְנָהּ לָהֶם, וּבִרְצוֹנוֹ נְטָלָהּ מֵהֶם וְנָתְנָהּ לָנוּ - רש"י בראשית א, א

15 - ננתקה את מוסרותימו ונשליכה ממנו עבתימו - תהלים ב, ג

16 - **וארד להצילו וגו' אל ארץ טובה ורחבה** מה צריך להאריך הכתוב כל כך בשבח העצים והאבנים, ועוד ספור השבח במקום הזה למה. כי העם **אשר ברזל באה נפשו** והוא מיוסר ביסורין ביד אדונים קשה, הלא די לו שמחה וששון שיבשרו אותו בגאולה ואפילו על מנת לצאת אל ארץ תלאובות, אבל הענין כי כל השבחים הללו על שם התורה נאמרו, ארץ טובה ורחבה ארץ של טובה ושל רחבה, טובה שנאמר (משלי, ד) 'כי לקח טוב' וגו', רחבה שנאמר (תהלים, קיט) 'רחבה מצותך מאד', וכתיב (איוב, יא) 'ורחבה מני ים', ארץ זבת חלב ודבש שנאמר (שיר השירים, ד) 'דבש וחלב' וגו', ואחר כך הזכיר הארץ ממש ששם עקר התורה הזאת, הוא שאמר אל מקום הכנעני, כלומר אתם תירשו מקום הכנעניים כי אינם ראוים לדור במקום משכנות התורה. וכן דרשו רז"ל, (בראשית, ב) 'וזהב הארץ ההיא טוב', אין תורה כתורת ארץ ישראל ואין חכמה כחכמת ארץ ישראל, ויש לפרש עוד אל מקום הכנעני לא אמר אל ארץ הכנעני כאשר יאמר בשאר המקומות לרמוז שיירשו אותם ויכריתום וישבו במקומם לא שידורו ביניהם כאבותיהם - רבינו בחיי שמות ג, ח

סיפור לשבת

בזכות שמירת שבת

ממאסף הסיפורים של שאול שיף

יום אחד נכנס יהודי חרדי למונית שלי. במהלך הנסיעה סיפרתי לו שיש לי חובות: מה-זה חובות, ארבעים אלף שקל! הנוסע ממש הצטער איתי ביחד, ושאל אותי: "אתה עובד בשבת?" חשבתי שהוא מתכוון לשאול אם אני עובד מספיק כדי לשלם את החובות, ואמרתי לו "בטח!". אמר לי החרדי, "אל תעבוד בשבת, ותראה שתוכל לשלם את החובות".

בהתחלה לא התייחסתי לדיבורים שלו, אבל החובות לא עזבו אותי. כעבור זמן מה התחלתי לשמור שבת, ואז התברר שזאת באמת ברכה גדולה. אל תשאל אותי איך, אבל עובדה: תוך כמה חודשים סגרתי את כל החוב!

סיימתי את תפילתי בכותל המערבי, וחיפשתי מונית כדי לשוב הביתה. נהג אחד הציע לי לעלות למוניתו, אולם היססתי. השלט שעל המונית סיפר שהיא שייכת לחברה שאינה שומרת שבת. חיכיתי עוד קצת, אבל הזמן התאחר, ולא נותרה לי ברירה. החלטתי לשאול את הנהג ישירות, "אתה שומר שבת?"

ולמרבה הפתעתי הוא ענה: "כן".

נכנסתי למונית, ועם תחילת הנסיעה החל הנהג לגולל את סיפורו: יום אחד נכנס יהודי חרדי למונית שלי. במהלך הנסיעה סיפרתי לו שיש לי חובות: מה-זה חובות, ארבעים אלף שקל! הנוסע ממש הצטער איתי ביחד, ושאל אותי: "אתה עובד בשבת?" חשבתי שהוא מתכוון לשאול אם אני עובד מספיק כדי לשלם את החובות, ואמרתי לו "בטח!". אמר לי החרדי, "אל תעבוד בשבת, ותראה שתוכל לשלם את החובות".

בהתחלה לא התייחסתי לדיבורים שלו, אבל החובות לא עזבו אותי. כעבור זמן מה התחלתי לשמור שבת, ואז התברר שזאת באמת ברכה גדולה. אל תשאל אותי איך, אבל עובדה: תוך כמה חודשים סגרתי את כל החוב!

אני ממשיך בעבודה שלי על הכביש, ובאחת הפעמים ביום חמישי בצהריים, אני מסיע יהודי חרדי במונית. במהלך הנסיעה הוא פונה אליי ומבקש, שלא אעלה למונית נוסעת, מפני הצניעות. "לא תפסיד כלום", הוא הרגיע אותי, "פרנסה מן השמיים".

גלגלתי את המילים על לשוני, 'פרנסה מן השמיים'. ישבתי באוטו ועצרתי לפני מעבר חציה. היה לי זמן לחשוב ולדבר עם אלוקים, ואמרתי לו, "אבא, תראה לי שפרנסה מן השמיים!" עם כל הלב ביקשתי את זה. רציתי להרגיש שהוא נמצא.

עברו כמה ימים, וביום חמישי אני מקבל מהתחנה הודעה: "מי רוצה לנסוע למוזיאון, להביא בורקס? מי שייסע יקבל גם תשלום וגם בורקס..." לקחתי על עצמי את הנסיעה, ויצאתי לדרך. כשהגעתי למאפייה פתחתי את הדלת של האוטו, השארתי את המפתחות בפנים, ויצאתי לרגע אחד להביא את הבורקס אל תוך האוטו. חזרתי עם הבורקס למדרכה, ו...שומו שמיים. אין אוטו! גנבו לי את האוטו!!!

וזה לא האוטו שלי, והוא שווה שבעים אלף שקל! מאיפה אני משלם אותם?! אתה מבין, אין לי פרנסה אחרת, רק האוטו והנסיעות. אתה מכיר את מה שאומרים 'נשבר מטה לחמו'? זה בדיוק מה שקרה לי, רק בהבדל אחד, שנשארתי עם הלחם – עם הבורקס...

אז בקיצור, אני מתקשר לבעל המונית ומספר לו מה שקרה, והוא אומר לי, "אם המפתחות היו בפנים, אף אחד לא ישלם את זה. הכול על הראש שלך".

הגיעה משטרה, לקחו פרטים, ולקחו אותי לתחנה. ישבתי אצלם שלושת רבעי שעה, בלי לדעת למה בעצם אני יושב כאן, ולמה אני מחכה. והנה, נכנס קצין וזוקף את אצבעו כלפי מעלה. "מישהו בשמיים אוהב אותך", אומר לי הקצין. "עשרים שנה שאני כאן, ועוד לא קרה דבר כזה, שתוך שלושת רבעי שעה המכונית חוזרת".

הוא מורה לי לצאת החוצה, ואני רואה את המונית. הכול שלם. הצצתי לפינה נסתרת באוטו שבה החבאתי חמש מאות שקל, וגם הם היו שם.

הכול חזר בשלמות! ה' הראה לי שהפרנסה שלי מן השמיים!

הנהג סיים את סיפורו, ואני התרגשתי מאוד מהסיפור הזה. בימי החנוכה, כשנזדמנה לי הזדמנות לחזק יהודים, סיפרתי על הנהג והאוטו שלו, והדגשתי: "אם הקב"ה היה מביא לו כסף בצורה מיוחדת, היה הנהג מבין שפרנסה היא גם מהעבודה וגם מהשמיים; אבל כאשר הקב"ה לקח ממנו את הרכב והחזיר לו אותו, הוא ראה בחוש שכל הפרנסה היא רק משמיים!"

המשך בעמוד הבא...

עברו שנתיים מאותה שיחת חיזוק, ואחד מהשומעים דאז פנה אליי וסיפר, שהוא זיהה את הנהג מהסיפור, ופעם הוא נסע איתו ושאל אותו על הסיפור הזה: "תגיד לי", הוא רצה לברר אצלו גם את המסר: "אם הקב"ה היה מביא לך כסף בצורה מיוחדת, לא היית מבין שפרנסה מן השמיים?"

"אני חושב שלא", ענה הנהג, "הייתי חושב שפרנסה יכולה להגיע מכל מיני מקומות. אבל כשה' לקח ממני את האוטו והחזיר לי את האוטו, הוא הראה לי שרק הוא נותן הכול, שהוא יכול לקחת והוא יכול להחזיר, ושכל הפרנסה היא אך ורק משמיים!!!"

(גל' השגחה פרטית)

שביבים / שאול שיף

"הוכח תוכיח את עמיתך" / הרב ישראל בלומנטל

(ליקוט מדברי רבותינו אודות מצות התוכחה, מתוך ספר עיטורי תורה וספר אמרי קדושים)

הפסוק פותח במילים "לא תשנא את אחיך בלבבך". מדוע? כי התוכחה האמיתית אפשר רק למי שאוהבים, שהתנהגותו נוגעת ללב ורוצים שייטיב דרכו, כמו אב המוכיח את בנו, ולא בנו של זר. ככל שאדם קרוב למי שהוא, האהבה היא יותר גדולה והתוכחה היא יותר רצינית. תוכחה הבאה כתוצאה מאהבה, משפיעה יותר!!! לשונא אין להוכיח וגם אין לתוכחה כל השפעה. על ידי "לא תשנא", אפשר לקיים "הוכח תוכיח". (אבני אזל)

- להגאון רבי יצחק אלחנן ספקטור זצ"ל, רבה של קובנא, היה מזכיר קנאי שרדף את החופשיים ופורקי העול עד חורמה.

אמר על כך רבי יצחק אלחנן: ההבדל ביני לבינו הוא, כמו ההבדל בין החתול לבעלת הבית. החתול רוצה שיהיו עכברים בבית כדי שיוכל לאוכלם. בעלת הבית לא רוצה בכלל שיהיו עכברים. כך גם אצלינו - המזכיר רוצה שיהיו פורקי עול כדי שיהיה לו את מי לשנוא ובמי להילחם. אני מתפלל שלא יהיו פושעים בכלל...

- הבעל שם טוב אמר פעם לאחד מגדולי דורו: איך יכול מר להוכיח? הרי אינו יודע כלל מהו חטא, ואינו מעורה עם הבריות שידע מה חטאיהם! התורה הק' אומרת "הוכח תוכיח את עמיתך" - מי שאתה בצוותא עמו, והוא בדומה לך. (מאוצר החסידות)
- אמרו בשם הבעל שם טוב: למה התורה כופלת "הוכח תוכיח"? לומר לך - ראשית הוכח לעצמך, ואחר כך את עמיתך, ויתברר לך שיש גם לך חלק בחטאו, ולא תשא עליו חטא - אל תעמיס את החטא רק עליו.

המוכיח מפולנאה מוסיף על כך: אם חברך חטא, דע לך שגם אתה אינך נקי לגמרי מאותו חטא. שותף אתה לו בעבירה זו, אם לא במעשה, אפשר במחשבה והרהור.

- "הוכח תוכיח את עמיתך". אמר על כך מחולל תנועת המוסר - רבי ישראל מסלנט: המילה "את" באה לרבות את המוכיח עצמו. תחילה צריך הוא להוכיח את עצמו...
- רבי אהרן לייב מפרימישלאן, מתלמידי המגיד מזלוטשוב, הכיר במצחו של איש הבא אליו, אות של עבירה. לאחר שנכנס עמו רבי אהרן לייב בדברי ריצוי והכין את לבו לקלוט דברי תוכחה, אמר לו: נאמר "למנצח מזמור לדוד בבא אליו נתן הנביא כאשר בא אל בת שבע" (תהלים נא, א-ב). לימוד גדול ישנו כאן. אילו בא נתן הנביא לדוד כמוכיח ושופט, והיה מוכיחו ברבים מתוך רוגז וקפידא, אפשר שלא הייתה תוכחתו מגיעה לתכליתה... אלא נתן הנביא בא אליו באהבה ובהצנע, "כאשר בא" דוד "אל בת שבע" באהבה ובהצנע. לכן נכנסו דברי הנביא בליבו ועלה מתוכו מזמור של תשובה: "חנני אלקים כחסדך כרוב רחמיך מחה פשעי". (מאוצר החסידות)
- "הוכח" אפילו מאה פעמים (בבא מציעא לא א). אין די באמירה אחת. פעמים התוכחה לא נאמרה כהוגן, פעמים לא נשמעה כהוגן. אבל אם תחזור עליה מאה פעמים, ייתכן שפעם אחת תקלע למטרה על ידי אמירה מתאימה ושמיעה נכונה. (רבי ד"ב בלזר, בשם גדול אחד)
- "הוכח" אפילו מאה פעמים (בבא מציעא לא א). לא תטיף את כל מוסרך בבת אחת. לא תשפוך את כל התוכחה בפעם אחת, אלא קמעא קמעא תצביע לו על שגיאותיו וחטאיו. "אפילו מאה פעמים" - למאה פעמים תחלק את מנת המוסר שלך, כדי שייטיב לעכלו. (רבי שמחה זיסל מקלם)
- "מוסר ה' בני אל תמאס" (משלי ג, יא). פירש החוזה מלובלין: מוסר ה' - לי אתה יכול להטיף מוסר ולהוכיח ככל הצורך, אבל "בני אל תמאס" - אל תמאס ואל תדבר סרה על בניי.
- כשהוכיח משה רבינו את כלל ישראל בדברי מוסר, סיפר מעלתם "הבו לכם אנשים חכמים ונבונים וידועים" (דברים א, יג), והוא על דרך הכתוב "אל תוכח לץ פן ישנאך, הוכח לחכם ויאהבך" (משלי ט, ח). ביאור הענין, כשאתה בא להוכיח את חברך אל תאמר לו אתה גרוע, כי אז ישנאך ולא ישמע לדבריך. וזהו "אל תוכח לץ", פירוש שלא תוכיח אותו בדרך זלזול לומר לו 'לץ אתה'. אדרבה, אמור לו 'חכם אתה, ואם כן חרפה לאיש

כמוך לעשות כך', ואז יאהבך וישמע לדבריך ויקבל מוסר. (של"ה הק', תורה שבכתב, פרשת דברים)

- מצות התוכחה כו' אבל ראוי שתדע שכך קבלתי מרבותי ובפרט מאדמו"ר מוהר"ח מוואלוז'ין נ"ע שבזמן הזה קשות אינן נשמעים ורק בדברים רכים וטובים, ומי שאין טבעו לדבר רכות ותיכף יכעוס על עושי עוול ובפרט כשלא ישמעו לו אזי הוא פטור ממצות תוכחה. (מנחת שמואל סעיף י"א)
- "דבר אל אהרן אחיך ואל יבא בכל עת אל הקדש" (ויקרא טז, ב). כותב הנועם אלימלך: נראה לפרש דהתורה הקדושה מלמדת לאנשים המוכיחים לבני אדם שלא יוכיחו לאנשים ליצים וריקנים, אשר בודאי אין דבריהם נכנסים כלל באזניהם כמש"ה "אל תוכח לץ". רק לאנשים המקשיבים לקול תוכחה ומוסר ורוצים בתשובה... וזהו "דבר אל אהרן אחיך" רצונו לומר שהוא אחיך ורוצה במעשים טובים ויקבל תוכחה ממך.
- בתחילת פרשת תצוה כותב הנועם אלימלך: דהתורה הקדושה מלמדת אותנו דרכי מוסר ותוכחה איך יוכיח אדם את חבירו דהנה האדם הרוצה להוכיח בני אדם צריך להיות קדוש וטהור בכל בחינותיו דהיינו נפש רוח ונשמה, ואז "הוכח תוכיח את עמיתך" ולא ישא עליו חטא. דאי לאו הכי שיהיה נבחן עם כל אופניו בקדושה וטהרה אזי בלתי אפשרי שתוכחתו יעלה כהוגן אף אם יצוה לבני אדם ויעשו על פיו.

לעילוי נשמת מרת אלקה מירל קניג
ע"ה בת הר"ר יהודה לייב צוובנר זצ"ל
נלב"ע בי"א בטבת תשפ"ד

בריאות מן השבע

/ ד"ר אילן זמיר (D.M) הומיאופת

המושג "**בריאות**" מובן לכל אדם בריא, אך הופך להיות כמעט בגדר חלום מרגע שהאדם חלה...

מאז שקמה לפני עשרות רבות של שנים, הגישה הרפואית-מסחרית והשתלטה על עולם הרפואה, איבדו חולים רבים כל סיכוי לחזור למצב שקדם למחלתם **(מצב בריאות)**, כי כולם נאלצו מחוסר ברירה לפנות לטיפול מודרני - כימי/סינטתי/מלאכותי, הכושל בהגדרה, אך יחידי המוגדר, למרבה הפלא - כחוקי!

למעשה, אי היעילות של טיפול תרופתי-מודרני הפכה לסיבה האמיתית שכובד ההשקעות במחקר ובפיתוח טכנולוגי הוזז לפיתוח וקידום מואץ של שיטות טיפול מכניות אלימות (כירורגיה, אורתופדיה, כימותרפיה, הקרנות וכו'). גישה לא אנושית זו, מחד גיסא, אך גאונית מבחינה כלכלית/רווחית מאידך גיסא, לא השאירה לאחוז גבוה מאוד של חולים שום סיכוי להבראה מושלמת, והפכה את כולם לצרכנים קבועים של סמי מרפא לא טבעיים; מסונתזים ומסוכנים לרוב.

מאמר שפורסם בכתב העת לרפואה של האגודה האמריקנית JAMA עוסק במצב של עולם הרפואה הקונבנציונאלית ומצב החולים המאמינים בה. כותב המאמר מקווה כי הנתונים הרשמיים המוצגים בו, יסייעו לקורא לקבל החלטה חכמה ונכונה בבחירת הטיפול לבעייתו. המאמר חושף את כל הטרגדיה של הפרדיגמה הרפואית המודרנית! הנתונים בו הם תוצאה של מחקר שהסתיים בדצמבר האחרון על ידי ד"ר ברברה סטארס, מבית הספר להיגיינה ובריאות הציבור. (היא מסבירה כיצד מערכת הבריאות האמריקאית יכולה לתרום לתלויים בה.)

להלן הנתונים של הטיפול הרפואי הזה:

21,000 - ניתוחים לא נחוצים;

7,000 - שגיאות באבחון;

20,000 - שגיאות רפואיות אחרות;

80,000 - מקרי זיהומים בבתי חולים;

106,000 - מקרים כתוצאה מההשפעות הקטלניות של שימוש בסמים. סך של 225,000 מקרי מוות בשנה מסיבות יאטרוגניות - זהו מונח המשמש לתיאור מצב פתולוגי בלתי צפוי, שהוא תופעת לוואי הנובעת מהטיפול.

יצויין, כי רוב הנתונים הם תוצאה של מחקרים של חולים מאושפזים;

כמו כן נתונים אלה אינם כוללים את ההשפעות השליליות שהובילו לנכות או אי נוחות של חולים;

וייאמר עוד, כי הערכות אלה של "מקרי מוות הקשורים לשגיאות" נמוכות יותר מאשר בדוחות אחרים;

אין ספק כי אלו ערכים ממוצעים.

השיעורים הגבוהים ביותר של מוות בשל גורמים יאטרוגניים (כתוצאה של טיפולים לא נכונים) ינועו בין 230,000 אל 284,000 מקרים בשנה.

בכל מקרה, 225,000 מקרי מוות בשנה כתוצאה מכשלי רופאים הם הגורם המוביל השלישי למוות בארצות הברית, לאחר מוות ממחלת לב וסרטן. גם אם המספרים האלה מוגזמים, מספר המתים מסיבות יטרוגניות גבוה בהרבה מהסיבה המובילה הבאה למוות (מחלות).

מחקר אחר מצא כי בין 4 ו-18 אחוזים של אנשים שאינם חולים רגילים חווים השפעות שליליות כתוצאה מאשפוז:

116,000,000 - ביקורים נוספים אצל רופא;

77,000,000 - מרשמים מיותרים;

17,000,000 - ביקורים בבית חולים במקרי חירום של מחלות חמורות;

8,000,000 - אשפוזים;

199,000 - מקרי מוות נוספים;

$77,000,000,000 - עלויות נוספות.

העלות של מערכת הבריאות בימים אלה נראית גבוהה, אבל תוצאות של טיפול טוב יותר דורשת טיפול יקר עוד יותר. עם זאת, מספר מחקרים מראים כי 20 עד 30 אחוזים מהחולים אינם מקבלים טיפול הולם.

מוערך שבין 44,000 עד 98,000 אנשים מתים בכל שנה כתוצאה של שגיאות רפואיות. זה נכון מתוך 13 מדינות מתפתחות במחקר שנערך לאחרונה. ארצות הברית מדורגת במקום ה-12.

יש פתרון! בריאות מן הטבע!

אבל למה לסבול ולהסתכן, אם קיים אוצר בלתי נדלה של תרופות ושיטות טבעיות, יעילות ובלתי מזיקות, סגולות טיפוליות עתיקות ובדוקות המבוססות על ניסיון וידע של דורות של עמים רבים!!!

כאן נפתחת לפני החולה הנבון, המאוכזב מטיפולים תרופתיים כושלים, אפשרות לקבלת טיפול יעיל, קל, זול ובטיחותי בהחלט, שסופו חזרה, בעז"ה, למצב של בריאות מושלמת עד כמה שאפשר!

בסוד שיח

כשם שפרצופיהם שונים
כך דעותיהם שונות

עריכה גרפית - גיל ויין

נשמח לקבל תגובות והערות מהקוראים
בדוא"ל: besod@013net.net